

УДК 378.3:811.243

Галина Задільська, кандидат філологічних наук,
доцент кафедри порівняльної педагогіки та методики викладання іноземних мов
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
Леся Комар, старший викладач кафедри гуманітарної підготовки
Інституту підприємництва та перспективних технологій НУ "Львівська політехніка"

АНГЛОМОВНІ РЕСУРСИ ІНТЕРНЕТУ У НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ МОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ВНЗ

У статті розглядаються можливості використання Інтернет-ресурсів у навчанні англійської мови з метою посилення мотивації її вивчення та підвищення соціокультурної компетенції студентів-філологів. Автори досліджують та аналізують переваги використання сучасних комп'ютерних технологій у навчанні англійської мови студентів філологічних спеціальностей ВНЗ.

Ключові слова: Інтернет-ресурси, соціокультурна компетенція, мотивація навчання, сучасні комп'ютерні технології, студенти філологічних спеціальностей ВНЗ.

Лит. 9.

Галина Задильская, кандидат филологических наук,
доцент кафедры сравнительной педагогики и методики обучения иностранных языков
Дрогобычского государственного педагогического университета имени Ивана Франко
Лесья Комар, старший преподаватель кафедры гуманитарной подготовки
Института предпринимательства и перспективных технологий НУ "Львовская политехника"

АНГЛОЯЗЫЧНЫЕ РЕССУРСЫ ИНТЕРНЕТА В ПРЕПОДАВАНИИ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА СТУДЕНТАМ ЯЗЫКОВЫХ ФАКУЛЬТЕТОВ ВЫСШИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЙ

В статье рассматриваются возможности использования Интернет-ресурсов в преподавании английского языка с целью усиления мотивации его изучения и повышения социокультурной компетенции студентов-филологов. Авторы исследуют и анализируют преимущества внедрения современных компьютерных технологий в преподавании английского языка студентам языковых факультетов высших учебных заведений.

Ключевые слова: Интернет-ресурсы, социокультурная компетенция, мотивация учения, современные компьютерные технологии, студенты языковых факультетов высших учебных заведений.

Halyna Zadilska, Ph.D (Philology), Associate Professor of the
Comparative Pedagogy and Methods of Teaching of Foreign Languages
Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University
Lesya Komar, a senior lecturer at the Humanitarian Training Department
Institute of Business and Advanced Technologies "Lviv Polytechnic"

INTERNET RESOURCES IN TEACHING ENGLISH TO UNIVERSITY STUDENTS OF LINGUISTIC DEPARTMENTS

This article considers the possibilities of using the Internet resources in teaching English aimed at intensifying the motivation of its learning and increasing the students-philologists' sociocultural competence. The authors research and analyze the benefits of the use of modern computer technologies in teaching a foreign language at the linguistic departments.

Keywords: Internet resources, sociocultural competence, the motivation of learning, modern computer technologies, students of linguistic departments.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. Формування вміння спілкуватися з громадянами іноземних країн та шанобливого ставлення до їхньої культурної спадщини є основою навчально-виховного процесу в закладах

вищої освіти з огляду на необхідність залучення студентів до глобальних цінностей та авторитету нашої самостійної держави на світовій арені. Використання нових технологій, таких як Інтернет-ресурси, надає суттєву допомогу у досягненні вищезазначених цілей. Адже зростає мотивація вивчення іноземної мови студентами,

і, відповідно, підвищується їхня соціокультурна компетенція при використанні автентичних іншомовних джерел. Такий підхід, своєю чергою, забезпечить належне життя та діяльність майбутніх фахівців у полікультурному просторі, допоможе їм реалізуватись як кваліфікованим працівникам. Саме тому використання інформаційних ресурсів мережі Інтернет необхідно фахово інтегрувати у навчальний процес.

Аналіз основних досліджень і публікацій.

Використання Інтернет-ресурсів у навчальному процесі досліджували такі вчені як П.Г. Асоянц, О.С. Синєкоп, С.В. Вадаська, Н.Ю. Дроздович, М.А. Тищенко, Е. Crane Beverley, Gitsaki Christina, Richard P. Taylor, Klaus Brandl та багато інших [1; 3; 4; 6; 7; 8].

Ми вважаємо, що Інтернет-ресурси варто використовувати комплексно, в основних видах діяльності: говорінні, письмі, читанні й аудіюванні. Проте, ми не зустрічали жодних досліджень, присвячених особливостям найбільш ефективного – комплексного навчання англійської мови студентів мовних спеціальностей ВНЗ.

Актуальність дослідження проблеми навчання англійської мови студентів мовних спеціальностей ВНЗ засобами Інтернет-ресурсів зумовлена відсутністю розробленої та науково обґрунтованої методики навчання англійської мови студентів-лінгвістів, побудованої на використанні Інтернет-ресурсів як інтегрованої частини навчального процесу, та соціальними потребами в спеціалістах з високим професійним рівнем знань англійської мови.

Метою статті є комплексне використання методів і прийомів навчання англійської мови студентів мовних спеціальностей ВНЗ засобами Інтернет-ресурсів. Досягнення поставленої мети передбачає вирішення наступних **завдань**: виявити шляхи підвищення ефективності навчання англійської мови при використанні ресурсів Інтернету; визначити методи та прийоми використання Інтернет-ресурсів для комплексного навчання англійської мови в основних видах діяльності: говорінні, письмі, читанні й аудіюванні.

Виклад основного матеріалу. Кожне заняття з практичного курсу англійської мови повинно мати інформативно-пізнавальний характер і власне від вміння організувати навчальний процес викладачем комплексно, максимально залучивши всі основні види діяльності, і залежить ефективність сприйняття, засвоєння та подальше застосування кожним студентом зокрема комунікативних навичок. Важливо, щоб викладач послуговувався Інтернет-засобами вмiло і

застосовував їх для якісної допомоги при сприйнятті автентичного матеріалу.

Так, серед основних Інтернет-засобів, які активно використовують для розвитку навичок **письма**, виділяють електронне листування з фахівцями різних галузей за допомогою електронної пошти на форумах та в чатах. Таке листування є надзвичайно ефективне та має свої переваги порівняно з паперовим, адже воно швидше і дешевше. Викладач може знайти партнерів по листуванню для своїх студентів звернувшись з відповідним запитом до TESL-L (*computer-assisted language learning subbranch listserv@cunyvm.cuny.edu / listserv@cunyvm.bitnet*) або TESLK-12 (*listserv@cunyvm.cuny.edu*); до лист-серверу для міжкультурних зв'язків (*Intercultural E-Mail Classroom Connections www.iecc.org, www.stolaf.edu / network/iecc*). Домашня сторінка *E-mail for ESL/LINC Students* (<http://edvista.com/claire/linc.html>) пропонує вільний доступ до електронної пошти та надає посилання до корисних ресурсів [5].

У процесі навчання професійно орієнтованого писемного мовлення також широко використовуються блоги (*blogs*) – це мультимедійні зошити, в яких студенти презентують виконані завдання, при цьому інші студенти можуть бачити і коментувати роботи один одного.

Зазначимо, що в Оксфордському словнику англійської мови іменник “блог” визначається як “часто поновлюваний веб-сайт, який складається з особистих спостережень, цитат з інших джерел тощо та зазвичай ведеться однією особою, маючи посилання на інші сайти; он-лайн журнал або щоденник”. Щоденники такого типу називають також “публікацією невідредагованого голосу народу” або більш конкретно ієрархією “тексту, зображень, мультимедійних об’єктів та даних, упорядкованих хронологічно” [9].

Укажемо на те, що *блог* – це вебсайт, автором якого є одна людина або група людей, повідомлення ж розташовані у зворотньому хронологічному порядку, починаючи від найновішого. У навчальному процесі виділяють три базові види блогів – викладацький блог, блог групи та студентський блог [2, 24]. Викладацький блог – це журнал або щоденник, який веде викладач згідно навчального плану, розміщуючи програмну інформацію та домашнє завдання та спонукаючи студентів до пошуку певної інформації зазвичай з рекомендованих джерел і подальшого дослідження теми у правильному напрямку. Викладач у блозі описує свою точку зору щодо певного питання, а студент, своєю

чергою, маючи доступ до інформації, ставить запитання, пише коментар тощо.

Блог групи виникає, у тому випадку, коли викладач веде записи спільно зі студентами та дискутує про актуальні питання, які виникають під час опрацювання певного блоку інформації з англійської мови.

У своєму індивідуальному блозі студент веде свій власний навчальний блог іноземною мовою, який скеровується та корегується викладачем.

Найпопулярнішим сервісом освітніх блогів у світі є сайт www.edublogs.org. Окрім того у блогах можна розмішувати тексти, гіперпосилання, фотографії, аудіофайли, відеофайли. Використання блогів забезпечує відкритість, обґрунтованість оцінки результатів й оперативність обміну інформацією.

Серед блогів виділяють особливий тип – аудіо блоги чи подкасти, – від англ. Podcast, де pod – MP 3 плеєр і broadcast – радіомовлення, трансляція. Подкастинг – це процес створення аудіо- та відеофайлів (подкастів), які використовуються, головним чином, при **аудіюванні**. Подкасти характеризуються надзвичайно різноманітною тематикою, включаючи актуальні новини. Адже тепер новини розташовані на сайтах у форматі радіопередачі: їх можна і читати, і слухати кілька разів. Вони вкладені на сайті у вигляді випусків, їх можна також завантажувати на MP 3 плеєр та слухати в будь-який зручний для студента час.

Дуже важливо підкреслити, що подкасти, які присвячені вивченню англійської мови, застосовуються у багатьох видах діяльності, формуючи навички та уміння розуміння іншомовного мовлення на слух, формуючи та вдосконалюючи навички вимови, розширюючи та збагачуючи лексичний запас, граматичні навички, розвиток умінь **говоріння** та усного мовлення. На сайті є підрозділи з **читання** (reading) і **письма** (writing). Студенти, пройшовши ці етапи, можуть перевірити свої знання, їм подається вікторина (quizzes), тести (tests), тощо.

Також для **аудіювання** англійською мовою можна запропонувати студентам на початку кожного заняття прослуховувати коротенькі аудіо матеріали. Певний інтерес представляє сайт www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish/. Це один з найцікавіших сайтів для вивчення англійської, які можна знайти у всесвітній мережі. Всі матеріали поділені на наступні категорії: General & Business English, Grammar, Vocabulary & Pronunciation, Quizzes, The Flatmates, Community, For Teachers, Specials. На практичних заняттях ми застосовували, наприклад, розділ The

Flatmates. Це аудіо-серіал про п'ять сусідів по квартирі Tim, Helen, Khalid, Alice, Michal та їхню кицю. Кожна серія триває не більше, однієї хвилини. Загалом в архіві BBC можна знайти 204 серії про пригоди друзів, кожна з яких можна прослухати в режимі on-line. Після прослуховування студенти з викладачем обговорюють почуте у групі. Викладач, своєю чергою, записує невідомі слова на дошці. Такий вид діяльності кожного практичного заняття поповнюватиме лексичний запас студента-філолога.

Для домашнього прослуховування можна використовувати певний аудіотекст з сайту www.gutenberg.com. Студенти заносять нову лексику до словника, а на занятті обговорюють почуте у групі. Викладач продумує відповідні завдання для прослуханого студентами тексту.

Для розвитку умінь **говоріння** можна надати студентам можливість приймати участь в on-line дискусіях, наприклад, на сайті www.englishclub.com. При цьому, тему для дискусії слід обрати під час аудиторної роботи, а приймати безпосередню участь у дискусії студентам варто у межах часу, виділеного для самостійної позааудиторної роботи.

Розглянемо ще два сайти, націлені на вдосконалення навичок **говоріння** – *Dvolver* (<http://www.dvolver.com>) та *Show Beyond* (<http://www.showbeyond.com>). Сервіс *Dvolver* допомагає студентам створювати власні діалоги на різноманітні теми. Студенти можуть обрати місце програвання діалогу, героїв діалогу, тощо, заповнюючи виділене поле репліками свого героя. Коли всі репліки записані, сервіс пропонує переглянути щойно створений студентами діалог.

Сервіс *Show Beyond* допомагає створювати власні мультимедійні розповіді та записи звукового супроводу до слайдів, власне створення монологів. Такий вид діяльності застосовується для вдосконалення монологічного та писемного мовлення.

Зупинимося на використовуваних нами на практичних заняттях з англійської мови сайтах, які націлені на вдосконалення навичок **читання** – *Into the Book* (<http://reading.ecb.org/>) та *English Texts* (<http://englishtexts.ru/>).

Сервіс *Into the Book* пропонує комплекс інтерактивних вправ для навчання студентів стратегій читання і має два підрозділи: *Student Area* та *Teacher Area*. *Student Area* пропонує студентам пройти реєстрацію та виконати вправи за тією чи іншою стратегією. Студенти власне мають можливість відправити результати електронною поштою або роздрукувати їх для

перевірки вчителем. Викладач створює віртуальну класну кімнату, розміщує завдання, відео, фрагменти текстів, тощо в *Teacher Area*. Сервіс пропонує список рекомендованої літератури для кожного виду інтерактивних вправ, посилання на додаткову інформацію, завдання з інших веб-сайтів.

Сервіс *English Texts* представляє собою серію статей новин з англійських on-line порталів. Одним з перших завдань є читання статей сайту за визначеною викладачем тематикою з подальшим обговоренням на занятті. Студенти отримують завдання знайти певну інформацію та підготувати питання за цією тематикою. Укажемо на те, що статті супроводжуються паралельним перекладом і післятекстовими вправами, а також більшість статей супроводжується граматичним коментарем. Загалом статті розділені на групи відповідно до складності. Текст статті можна завантажити у форматі *.doc та продовжити роботу над ним безпосередньо на персональному комп'ютері. На занятті відводиться час для дискусії та опрацювання відповідної лексики. Зазначимо, що на сайті розміщені короткометражні серіали англійською мовою з субтитрами, а також статті, які озвучені носіями мови, що також може бути корисним при аудіюванні.

Висновки і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. На нашу думку, інтеграція Інтернет-ресурсів у навчальний процес для вивчення англійської мови студентів мовних спеціальностей ВНЗ значно підвищує якість презентації навчального матеріалу та ефективність його засвоєння студентами, урізноманітнює та збагачує зміст навчальної дисципліни, підвищує мотивацію студентів-філологів до вивчення англійської мови, створює позитивну атмосферу під час навчання та умови для більш тісної співпраці між викладачами та студентами і забезпечуватиме якісну підготовку педагогічних кадрів відповідного рівня.

Навчальний процес, який забезпечує комплексний підхід щодо використання Інтернет-ресурсів в основних видах діяльності – говорінні, письмі, читанні й аудіюванні та поєднує комплекс мультимедійних технологій з високим дидактичним потенціалом, телекомунікаційну технологію, комп'ютерне навчання англійської мови та сучасні методи навчання іноземних мов буде забезпечувати розвиток комунікативних, творчих і професійних знань, потребу у самовдосконаленні, постійній самоосвіті студентів мовних спеціальностей ВНЗ.

Перспективним напрямом подальшого дослідження вбачаємо у вдосконаленні та поглибленні застосування сучасних Інтернет-ресурсів та технологій для професійно-орієнтованого навчання іноземної мови, розробці методики використання фахових англійських Інтернет-ресурсів, таких як професійні сайти, та розробка системи вправ у навчальних закладах на різних рівнях володіння іноземною мовою.

1. Асоянц П.Г. Використання інтерактивних технологій з комп'ютерною підтримкою для навчання англійської мови студентів-майбутніх інженерів / П.Г. Асоянц, О.С. Синько // VII Міжнародна науково-методична конференція "Вища технічна освіта: проблеми та перспективи розвитку в контексті Болонського процесу", 21 – 22 вересня 2007 року. – К.: НТУУ "КПІ", 2007. – С. 245 – 246.

2. Бецько О.С. Автономізуюча та мотиваційна роль веблогів у формуванні та розвитку навичок писемного мовлення в контексті підвищення ефективності мовного навчання студентів вищих навчальних закладів / О.С. Бецько // Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. – 2011. – № 21 (232), Ч. I. – С. 19 – 28.

3. Вадаська С.В. Переваги використання інтернет-ресурсів для вивчення іноземної мови професійного спрямування / С.В. Вадаська, Н.Ю. Дроздович. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://confesp.fl.kpi.ua/node/101>

4. Тищенко М.А. Використання сучасних освітніх технологій в процесі навчання іноземній мові професійного спрямування / М.А. Тищенко. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://confesp.fl.kpi.ua/node/980>

5. Томко І.Є. Використання Інтернет-ресурсів на заняттях з іноземної мови у ВНЗ / І.Є. Томко. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до матеріалу: http://www.rusnauka.com/22_DNI_2014/Philologia/3_174928.doc.htm

6. Beverley E. Crane. *Teaching with the Internet* / Beverley E. Crane. – Neal Schuman Publishers, 2000 – 381 p.

7. Christina Gitsaki. *Internet English* / Christina Gitsaki, Richard P. Taylor. – Oxford University Press, 2000. – 104 p.

8. Klaus Brandl. *Integrating Internet-based Reading materials into the foreign language curriculum: from teacher to student centered approaches* / Klaus Brandl // *Language Learning & Technology*. – 2002. – № 3, volume 6. – P. 87 – 107.

9. Richard E. Trammell *Content Delivery in the "Blogosphere"* / E. Richard Ferdig, D. Kaye. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.thejournal.com/magazine/vault/A4677D.cfm>.

Стаття надійшла до редакції 15.04.2016